

PRO GRADU –TUTKIELMAN (40 OP) YLEISOHJEET BIO- JA YMPÄRISTÖTIETEELLISESSÄ TIEDEKUNNASSA

Koulutusohjelmatoimikunnassa 21.3.2019 päivitetty OHJEET TUTKIELMIEN TEKIJÖILLE, OHJAAJILLE, VASTUUHENKILÖILLE JA TARKASTAJILLE

Yleistä pro gradu –tutkielmasta

Filosofian maisterin tutkinnon pääaineen syventäviin opintoihin kuuluu kirjallinen pro gradu –tutkielma, joka koostuu empiirisestä osasta ja sen kriittisestä tarkastelusta tutkimusaiheeseen liittyvän kirjallisuuden avulla. Tutkielma voi olla myös pelkästään kirjallisuuteen tai muuhun tieteelliseen lähdeaineistoon perustuva tutkimustyö. Pro gradu –tutkielman tulee osoittaa valmiutta tieteelliseen ajatteluun, tarvittavien tutkimusmenetelmien hallintaa, perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin sekä kykyä tieteelliseen viestintään omalla tieteenalalla. Tutkielman kokonaislaajuus on 40 opintopistettä.

Tutkielman voi tehdä itsenäisesti tai osallistumalla ryhmätöihin tai laajempaan tutkimusprojektiin, jossa opiskelijalla on selvästi osoitettava ja arvioitava itsenäinen osuus. Tutkielman kukin opiskelija kirjoittaa itsenäisesti, pääsääntöisesti omalla äidinkielellään.

Pro gradu –tutkielmalla tulee olla nimetty ohjaaja. Tutkielman aiheen valinnasta ja ohjaajasta voidaan määrätä tarkemmin pääaineen opetussuunnitelmassa. Biologian aineenopettajaksi opiskelevan pro gradu –tutkielma voi käsitellä biologian opetukseen liittyviä kysymyksiä.

Pro gradu –prosessi

Pro gradu –tutkielman laatimisen ja hyväksymisen eri päävaiheet ovat seuraavat:

Opiskelija suunnittelee tutkielman aiheen ja sopii sen ohjauksesta sekä suorituspaikasta. Ohjaaja auttaa opiskelijaa aiheen valinnassa.
↓
Opiskelija laatii pro gradu –tutkielman suunnitelman, jonka hänen pääaineensa vastuuhenkilö hyväksyy.
↓
Opiskelija kokoaa tutkielman aineiston ohjaajan ohjauksessa sekä sopii aineiston analysointiin sopivista menetelmistä. Ohjaaja opastaa opiskelijaa aineiston kokoamisessa ja sopivien menetelmien valinnassa.
↓
Opiskelija kirjoittaa tekstiä tutkielmaa varten ja pyytää säännöllisin väliajoin kommentteja ohjaajalta. Ohjaaja antaa palautetta, neuvoa tieteellisessä kirjoittamisessa ja korjaa tarvittaessa asiavirheitä.
↓
Opiskelija viimeistelee tutkielman ja sopii ohjaajan kanssa milloin tutkielma on valmis arvioitavaksi. Opiskelija on yhteydessä vastuuhenkilöön ja sopii työn tallentamisesta E-thesis-järjestelmään plagiaatintunnistamista ja arviointia varten.
↓
Vastuuhenkilö määrää tutkielmalle kaksi tarkastajaa. Nämä laativat kirjallisen lausunnon, johon sisältyy ehdotus arvosanasta. Lausunto ja arvosanaehdotus laaditaan e-thesis –järjestelmään.
↓
Opiskelija saa tiedon arvosanaehdotuksesta e-thesis –järjestelmän kautta noin viikkoa ennen sitä tiedekuntaneuvoston kokousta, jossa tutkielman hyväksymisestä ja arvosanasta päätetään. Opiskelija voi pyytää palautekeskustelua vastuuhenkilön, ohjaajan tai molempien kanssa.
↓
Pro gradu –tutkielman hyväksyminen ja arvosanan myöntäminen siirtyy tiedekuntaneuvostolle päätettäväksi
↓
Tiedekuntaneuvosto hyväksyy ja arvostelee tutkielman. Opiskelijapalveluissa tallennetaan tutkielman arvosana ja otsikko opiskelijarekisteri Oodiin.

Pro gradu –tutkielman suunnitelma

Tiedekuntaan kandidaatin ja maisterin tutkintoja suorittamaan hyväksytyin opiskelijan on mahdollista aloittaa pro gradu –tutkielman tekeminen ja hyväksyttää pro gradu –tutkielman suunnitelma vasta sen jälkeen kun opiskelija on suorittanut kandidaattitutkielman ja siihen liittyvän kypsyysnäytteen hyväksytysti. Tämä pro gradu –tutkielman aloittamiseen liittyvä periaate tulee voimaan 1.1.2016 alkaen.

Opiskelijan tulee aina laatia pro gradu -tutkielman tekoa aloittaessaan erillinen, kirjallinen pro gradu –tutkielman suunnitelma. Suunnitelman hyväksyy opiskelijan pääaineen vastuuhenkilö. On huomattava, että opiskelija ei voi osoittaa aloittaneensa pro gradu –tutkielman tekoa ja näin ollen 40 opintopisteen laajuista opintosuoritusta, ellei hän ole laatinut ja hyväksyttänyt pro gradu –tutkielman suunnitelmaa. Hyväksytty suunnitelma on tarpeellinen mm. vakuutusturvan vuoksi.

Suunnitelmalomake on verkossa Opiskelijan ohjeessa osoitteessa

<https://guide.student.helsinki.fi/fi/artikkeli/bio-ja-ymparistotieteellisen-tiedekunnan-koulutukset>

Suunnitelmasta tulee käydä ilmi tutkielman aihe ja työtä ohjaava kysymyksenasettelu, ja siinä tulisi lisäksi esitellä **soveltuvin osin** seuraavat asiat:

1. Tutkielman ohjaaja(t) ja suorituspaikka
 - ohjaajan nimi ja asema
 - suorituspaikka: tiedekunta, tutkimuslaitos tai –instituutti, tutkimusryhmä, pääaine
2. Tutkielman tausta ja tavoitteet
 - työn teoreettinen viitekehys, yleinen tausta ja tavoitteet
3. Aineisto ja menetelmät
 - tutkimuskohde
 - menetelmät (myös tilastolliset) / koejärjestelyt / laitteet ja näiden soveltuvuus
 - tarvittavien menetelmien tms. hallinta / opettelutarve
 - eettiset näkökohdat (mahdolliset koe-eläinluvat jne.)
4. Tutkielman aikataulu
5. Mahdolliset jatkosuunnitelmat

Mikäli opiskelija kerää tutkielman aineiston osallistumalla ryhmätööhön tai laajempaan tutkimusprojektiin, suunnitelmasta tulee käydä ilmi, mikä on opiskelijan oma osuus. Pro gradu –tutkielman suunnitelmaa laadittaessa tulee varmistaa, että tutkielma on mahdollista tehdä ohjeistuksen mukaisessa laajuudessa, vaikka työ liittyisi laajempaan tutkimushankkeeseen.

Opiskelijan tulee hankkia pro gradu –tutkielman suunnitelmaan työn ohjaajan sekä vastuuhenkilön allekirjoitukset. Ennen kuin ohjaaja voi allekirjoittaa suunnitelman, edellytetään, että hän on tutustunut näihin tiedekunnassa tehtävien pro gradu –tutkielmien yleisohjeisiin. Vastuuhenkilö voi allekirjoittaa suunnitelman vasta, kun ohjaaja tai ohjaajat ovat sen allekirjoittaneet. Suunnitelman allekirjoittaessaan vastuuhenkilö hyväksyy tutkielman aiheen sekä varmistaa, että työssä tarvittavat tutkimusvälineet ovat opiskelijan saatavilla. Lisäksi vastuuhenkilö hyväksyy työn ohjaajan ja päättää hänen tieteellisestä pätevyystään kyseisen työn ohjaamiseen. Työn vastaavan ohjaajan tulee olla vähintään tohtorin tutkinnon suorittanut tai vastaavan tasoinen henkilö. Vastuuhenkilö voi myös olla työn ohjaaja. On suositeltavaa, että ainakin yksi tutkielman ohjaajista on opiskelijan tiedekunnan opettaja, joka tuntee riittävästi opiskelijan aineen sisältöjä kuten tutkimusmenetelmiä koskevan opetuksen.

Äidinkieleltään suomen- tai ruotsinkielinen opiskelija voi kirjoittaa pro gradu -tutkielmansa myös muulla kuin omalla äidinkielellään, pääsääntöisesti englannin kielellä. Tähän tulee kuitenkin olla erityisesti syyt, jotka voivat liittyä esimerkiksi tutkielman ohjaajaan tai opiskelijan omaan kielitaitoon. Opiskelijan tulee kirjata tieto tutkielman kielestä pro gradu –tutkielman suunnitelmalomakkeeseen ja opiskelijan vastuuhenkilön tulee huomata, että hän hyväksyy myös tutkielman kielen hyväksyessään suunnitelmalomakkeen. Tiedekunnan englanninkielisissä maisteriohjelmassa opiskelevien tulee kuitenkin aina kirjoittaa pro gradu –tutkielmansa englannin kielellä.

Pro gradu –tutkielman suunnitelmalle määritellään sen voimassaoloaika. Mikäli voimassaoloaika päättyy, ja opiskelija ei ole jättänyt tutkielmaansa tarkastettavaksi, suunnitelma tulee hyväksyttää ohjaajilla ja vastuuhenkilöllä uudelleen. Voimassaoloaika tulee määritellä siten, että opiskelijalla on kohtuullinen aika koota tutkielman aineisto, tehdä tarvittavat analyysit ja kirjoittaa varsinainen tutkielmateksti. Ohjaajilla ei ole lähtökohtaisesti velvollisuutta toimia enää ohjaajina, mikäli pro gradu –suunnitelmaan kirjattu voimassaoloaika on päättynyt ja opiskelija ei ole hyväksyttänyt suunnitelmaa uudelleen.

Opiskelijan tulee laatia uusi suunnitelma, mikäli pro gradu –tutkielman aihe tai ohjaaja muuttuu. Mikäli kyseessä on ainoastaan työn otsikkoon tuleva muutos, joka ei varsinaisesti liity työn aiheen muuttumiseen, ei edellytetä uuden suunnitelman laatimista.

Pro gradu –tutkielma on opinnäytetyö, jonka tarkoituksena on ennen kaikkea perehdyttää opiskelija tutkimustyöhön kohtuullisen ajan puitteissa (ks. kpl 'Ohjaajan ja opiskelijan vastuut ja velvollisuudet'). Tästä syystä tutkielma, jonka tulokset jostain työn tekijästä riippumattomasta syystä jäävät hyvinkin puutteellisiksi, voidaan kuitenkin hyväksyä mikäli empiirinen osa on tehty esitetyn suunnitelman mukaisesti, aineistoa on hyödynnetty riittävästi ja raportointi eli varsinainen tutkielma on tieteelliseltä käsittelytavaltaan hyväksyttävä.

Pro gradu –tutkielman suunnitelmasta laaditaan kolme kappaletta, yksi jokaiselle allekirjoittajalle. Vastuuhenkilö vastaa suunnitelman säilyttämisestä tiedekunnassa. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, 24 §) mukaan **opinnäytetyön suunnitelma on tutkielman hyväksymiseen saakka salassa pidettävä asiakirja**, jollei ole ilmeistä, että tiedon antaminen ei aiheuta opinnäytetyön, tutkimuksen tai kehittämistyön suorittamiselle tai hyödyntämiselle tai sen asianmukaiselle arvioinnille, tutkijalle tai tutkimuksen tai kehittämistyön toimeksiantajalle haittaa. Opinnäytetöiden suunnitelmia voidaan kuitenkin käsitellä esimerkiksi seminaarissa.

Yliopiston arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti hyväksytyt pro gradu –tutkielmat ovat pysyvässä säilytettävissä. Tutkielmat säilytetään sähköisessä muodossa yliopiston kirjaston Helda-järjestelmässä, johon ne siirtyvät opiskelijan hyväksytyä verkkojulkaisemista koskevan sopimuksen, osana e-thesis –järjestelmässä tapahtuvaa prosessia. Pääaineilla voi olla omia ohjeita **pro gradu -suunnitelmien laatimisesta ja –tutkielmien kirjoittamisesta**, samoin kuin ohjeita **tutkielmien ulkoasusta**. Opiskelija saa ohjeistuksen seminaarien yhteydessä.

Ohjaajan ja opiskelijan vastuut ja velvollisuudet

Ohjaajan odotetaan osallistuvan pro gradu –tutkielman suunnitelman tekoon ja hänellä tulee olla aikaa ohjata työn käytännön vaiheita, metodologisia analyysejä sekä seurata työn edistymistä. Ohjaajan ja opiskelijan tulee yhdessä sopia selvärajaisesta, kokonaistyöajaltaan **n. 6 kuukauden** mittaisesta projektista, joka jakaantuu aineiston keräämiseen (esim. 3 kk), aineiston käsittelyyn (tilastolliset tai muut soveltuvat menetelmät) sekä työn kirjalliseen esittämiseen. Työ edellyttää alan kirjallisuuteen perehtymistä ja oman aineiston peilaamista suhteessa julkaistuihin tutkimuksiin. Opiskelijalla on oikeus lopettaa aineiston keruu, jos ohjeellinen aika on ylitetty ja jos aineisto mahdollistaa tutkielman kirjoittamisen. Ohjaajan ja hänen yksikkönsä tai tutkimusryhmänsä tulee tarjota opiskelijalle työskentelyedellytykset.

Ohjaajan tulee lukea pro gradu –tutkielman käsikirjoitusversioita, antaa palautetta, neuvoa tieteellisessä kirjoittamisessa ja korjata asiavirheitä. Ohjaajan velvollisuuksiin ei kuulu kuitenkaan esimerkiksi analyysien tai määritysten tekeminen opiskelijan puolesta jos kysymys on pro gradu –vaiheessa edellytettävästä osaamisen tasosta. Ohjaajan tehtävä ei ole tutkielman tai sen osien uudelleenkirjoittaminen.

Kun opiskelija on valinnut aiheen ja saanut siihen vastuuhenkilön hyväksymisen, hän on sitoutunut työskentelemään ohjaajan kanssa sovitun aikataulun puitteissa. Opiskelijan kannattaa tehdä yhdessä ohjaajan kanssa työaikataulun ja pitää siitä kiinni.

Vastuu työn etenemisestä on ensisijaisesti opiskelijalla ja häneltä edellytetään säännöllistä yhteydenpitoa ohjaajaan. Mikäli ohjaajaksi nimetty on jostain syystä estynyt toimimaan ohjaajana kohtuulliseksi katsottavaa aikaa pidemmän ajan, voidaan nimetä uusi ohjaaja.

Ohjaaja ja työn tekijä sopivat keskenään tutkimuksen tulosten mahdollisesta julkistamisesta.

Pro gradu –tutkielman tiivistelmä

Pro gradu –tutkielmaan tulee sisältyä erillinen tiivistelmä. Tiivistelmä kirjoitetaan samalla kielellä kuin tutkielma. On suositeltavaa, että tiivistelmä laadittaisiin myös englanninkielisenä. Äidinkieleltään suomen- tai ruotsinkielisen opiskelijan englannin tai muulla kielellä laatimaan tutkielmaan tulee liittää myös omalla äidinkielellä kirjoitettu tiivistelmä. Myös työn otsikko käännetään äidinkielelle. Tiivistelmään tulee sisältyä tutkielmaa kuvaavat avainsanat.

Tiivistelmä laaditaan yliopiston yleiselle tiivistelmälomakkeelle, joka on opiskelijan ohjeessa: <https://guide.student.helsinki.fi/fi/artikkeli/tutkielma-ja-kypsyysnäyte-maisterin-tutkinnossa>

Tiivistelmää laadittaessa on oletettava, että lukijalla on yleiset tiedot aiheesta. Tiivistelmä on voitava ymmärtää ilman tarvetta perehtyä koko tutkielmaan. Se on kirjoitettava täydellisinä virkkeinä, ei väliotsakeluettelona. Viittauksia ja lainauksia tiivistelmään ei saa sisällyttää, eikä myöskään tietoja tai väitteitä, jotka eivät sisälly itse tutkielmaan.

Tiivistelmästä tulee käydä ilmi mm.

- tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet,
- käytetyt tutkimusmenetelmät,
- keskeiset tutkimustulokset ja
- tulosten perusteella tehdyt päätelmät ja mahdolliset jatkotutkimustarpeet.

Opiskelijan tulee kiinnittää huomiota siihen, että kirjoittaa tiivistelmälomakkeeseen huolella ja oikein oman tiedekunnan, ja sen pääaineen nimen, jossa pro gradu –tutkielma hyväksytään.

Tutkielman ja sen tiivistelmän julkisuus

Pro gradu –tutkielmien, kuten muidenkin tiedekunnan opinnäytetöiden, tulee olla avoimesti arvioitavissa. Varsinaiseen arvosteltavaan tutkielmaan ei saa sisällyttää tietoja, jotka ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla salassa pidettäviä. Tällaisia ovat esimerkiksi liike- tai ammattisalaisuudet. Mahdolliset salassa pidettävät tiedot on jätettävä tutkielman tausta-aineistoon. Tutkielman tarkastajat voivat nähdä salassa pidettävät tiedot, mutta heillä on niistä vaitiolovelvollisuus. Tutkielman arvostelu perustuu kuitenkin sen julkiseen osaan. Pro gradu –tutkielmat, samoin kuin muutkin opinnäytetyöt, ovat julkisia heti kun ne on hyväksytty. Myös tutkielman tiivistelmä on aina julkinen.

Kypsyysnäyte

Filosofian maisterin tutkintoon kuuluu aina kirjallinen kypsyysnäyte, jolla tulee osoittaa perehtyneisyyttä pro gradu –tutkielman alaan ja sisältöön.

Suomen- tai ruotsinkielisen koulusivistyksen saaneiden opiskelijoiden tulee lisäksi osoittaa kypsyysnäytteellä suomen tai ruotsin kielen taitoa, ja kypsyysnäyte tulee suorittaa lähtökohtaisesti koulusivistyksen kielellä. Eräisiin julkishallinnon virkoihin vaadittava erinomainen kielitaito muodostuu, kun opiskelijan koulusivistyksen kieli on sama kuin hänen suorittamansa kypsyysnäytteen kieli.

Jos opiskelija on kuitenkin suorittanut samalla kielellä alemman korkeakoulututkinnon, ja tällöin kypsyysnäyte on hyväksytty kielen osalta, filosofian maisterin tutkintoa varten suoritettava kypsyysnäyte arvioidaan ainoastaan tutkielman alan ja sisällön osalta. Suomen- tai ruotsinkielisen koulusivistyksen saanut opiskelija voi lisäksi tällöin kirjoittaa maisterin tutkintoon sisältyvän kypsyysnäytteen kielellä (suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi), jonka sopii oman pääaineensa vastuuprofessorin kanssa.

On huomattava, että kypsyysnäytteen voi kirjoittaa eri kielellä kuin pro gradu –tutkielma on kirjoitettu. Pro gradu –tutkielman kieli ei myöskään vaikuta ns. erinomaisen kielitaidon muodostumiseen.

Muiden kuin suomen- tai ruotsinkielisen koulusivistyksen saaneiden tulee sopia kypsyysnäytteen kielestä (suomi, ruotsi, englanti) erikseen pääaineen vastuuprofessorin kanssa. Muiden kuin suomen- tai ruotsinkielisen koulusivistyksen saaneiden opiskelijoiden kypsyysnäyte arvioidaan ainoastaan tutkielman alan ja sisällön osalta.

Opiskelija suorittaa kypsyysnäytteen esim. examinariumissa, sähköisesti ja ilmoittautuu siihen opintojaksokuvauksessa määrättyllä tavalla. Pro gradu –tutkielmaa ei ole mahdollista hyväksyä ennen kuin opiskelija on suorittanut hyväksytysti kypsyysnäytteen.

Kypsyysnäyte arvioidaan hyväksytyksi tai hylätyksi. Kypsyysnäytteen tarkastajasta tai tarkastajista voidaan määrätä tarkemmin opetusohjelmassa. Kypsyysnäyte rekisteröidään erillisenä opintosuorituksena opiskelijarekisteri Oodiin.

Tutkielman tarkastaminen

Opiskelijan tulee jättää valmis pro gradu –tutkielma arvostelua varten sähköiseen e-thesis –järjestelmään (<https://ethesis.helsinki.fi/>).

Opiskelijalla tulee olla voimassaoleva filosofian maisterin tutkinnon suoritusoikeus koulutusohjelmassa tai maisteriohjelmassa, jonka pääaineessa tutkielma esitetään hyväksyttäväksi (ympäristötieteiden koulutusohjelmassa tulee tutkinnon suoritusoikeus olla lisäksi ko. pääaineessa). Lisäksi opiskelijan tulee olla läsnäolevana yliopistossa sinä lukukautena, jolloin tutkielma hyväksytään ja arvostellaan. Mikäli opiskelijalla on sekä kandidaatin että maisterin tutkintojen suoritusoikeudet bio- ja ympäristötieteellisessä tiedekunnassa, pro gradu –tutkielmaa ei voida hyväksyä ja arvostella ennen kuin kandidaattitutkielma ja siihen liittyvä kypsyysnäyte on suoritettu hyväksytysti.

Vastuuhenkilö nimeää tutkielmalle kaksi tarkastajaa. Tarkastajien tulee olla vähintään tohtorin tutkinnon suorittaneita tai vastaavan tasoisia henkilöitä. Tutkielman ohjaaja voi toimia tarkastajana vain erityisistä syistä, vastuuhenkilön tai opetuksesta vastaavan varadekaanin hyväksynnällä. Lisäksi tutkielman tarkastajien esteellisyydestä on säädetty hallintolain (434/2003) 27 ja 28 §:ssä. Mm. arvosteluasteikon yhdenmukaisemman soveltamisen vuoksi on suositeltavaa, että tarkastajista vähintään toinen on opiskelijan tiedekunnasta tai koulutusohjelmasta.

Tarkastajien tulee laatia tutkielmasta kirjallinen lausunto, johon sisältyy yksiselitteinen arvosanaehdotus. Lausunto laaditaan e-thesis –järjestelmässä.

Tarkastajat voivat antaa joko yhteisen lausunnon tai erilliset lausunnot. Lausunnon voi kirjoittaa suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Mikäli pro gradu –tutkielman tekijä ei ole äidinkieleltään suomen- tai ruotsinkielinen, tarkastajien tulee lähtökohtaisesti kirjoittaa lausuntonsa englanniksi. Lausuntoja kirjoitettaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, että lausunnon sisältö ja tutkielmasta ehdotettava arvosana vastaavat toisiaan. Tarkastajien tulee myös ottaa huomioon, ettei opiskelijalta voi edellyttää esim. tutkimusmenetelmien osalta sellaista osaamista, mitä ei ole sisällynyt opiskelijan tutkintoon. On suositeltavaa, että tarkastajat laativat lausuntonsa kuukauden kuluessa siitä kun ovat saaneet tutkielman arvosteltavaksi. Vastuuhenkilö hyväksyy tarkastajien lausunnon e-thesis -järjestelmässä.

Tarkastajien lausunnot tulevat julkisiksi vasta sen jälkeen, kun pro gradu –tutkielma on hyväksytty ja arvosteltu. Tutkielman ohjaajien on mahdollista saada pyynnöstä tämän jälkeen paperikopio tai sähköinen kappale tarkastajien lausunnoista.

Saatuun tarkastajien lausunnot vastuuhenkilö tekee tiedekuntaneuvostolle ehdotuksen pro gradu –tutkielman hyväksymisestä ja arvostelusta tiedekunnan lomakkeelle (ks. <https://guide.student.helsinki.fi/fi/artikkeli/bio-ja-ymparistotieteellisen-tiedekunnan-koulutukset>).

Opiskelija saa tiedon arvosanaehdotuksesta automaattisesti e-thesis –järjestelmästä noin viikkoa ennen sitä tiedekuntaneuvoston kokousta, jossa tutkielman hyväksymisestä ja arvosanasta päätetään.

Urkund-järjestelmän käyttö pro gradu -tutkielmien tarkastuksen yhteydessä

Kaikki arvosteltavaksi jätettävät pro gradu –tutkielmat tarkastetaan automaattisesti Urkund-plagiaatintunnistusjärjestelmässä.

Kun opiskelija tallentaa pro gradu –tutkielmansa e-thesis –järjestelmään tutkielma siirtyy automaattisesti myös tarkastettavaksi plagiaatintunnistusjärjestelmään Urkund. Kun tarkastus on valmis, vastuuhenkilö saa ilmoituksen omaan sähköpostiinsa. Viestissä on linkki tarkistusraporttiin, josta voi nähdä opiskelijan luovuttaman tutkielman vastaavuusprosentti vertailutietokantoihin sekä maininta pisimmästä yhtenäisestä lainauksesta ja lisäksi tarkastella yksityiskohtaisemmin tekstin alkuperäisyyttä.

Vastuuhenkilön tulee käydä tarkastusraportti läpi ja tarvittaessa keskustella siitä opiskelijan kanssa. E-thesis –järjestelmä lähettää automaattisesti viestin opiskelijalle, jossa on linkki hänen tutkielmansa Urkund-tarkastusraporttiin.

Kun pro gradu -tutkielma on arvosteltu, sitä koskeva Urkund-raportti on julkinen. Jos opiskelija pyytää pro gradu -tutkielmansa arvostelun keskeyttämistä, tutkielmaa koskeva raportti ei ole vielä julkinen. Jos pro

gradu -tutkielmaan epäillään sisältyvän vilppiä ja asia tutkitaan yliopiston sisäisen menettelyn mukaisesti, arvostelematon tutkielma ja sitä koskeva raportti tulevat julkisiksi, kun asiassa on tehty päätös.

Urkund-järjestelmän käytösäännöt ovat osoitteessa
<https://blogs.helsinki.fi/alakopsaa/plagioinnin-tunnistaminen/>

Urkundin käyttöä ja toimintaa koskevaa tukea antaa yliopiston opetusteknologiapalvelut, tukisähköpostiosoite on opetusteknologia@helsinki.fi (https://blogs.helsinki.fi/opetusteknologia/valineet/).

Yliopiston ohjeet vilppi- ja plagiointitapausten käsittelyyn ovat osoitteessa
<https://flamma.helsinki.fi/fi/HY285598>

Tutkielman arvostelu ja arvosanojen perusteiden kuvaukset

Palautteen saaminen pro gradu –tutkielmasta on opiskelijan oikeus. Arvostelun saatuaan opiskelija voi pyytää palautekeskustelua pääaineensa vastuuhenkilön, ohjaajan tai molempien kanssa.

Pro gradu –tutkielmia arvosteltaessa kiinnitetään huomiota yleensä seuraaviin asioihin:

- Johdanto: Miten kirjoittaja esittelee aiheen ja onko aiheeseen liittyvää keskeistä kirjallisuutta siteerattu oikein ja riittävän laajasti. Onko kysymyksenasettelu esitetty selkeästi ja onko se tieteellisesti asianmukainen.
- Menetelmien ja aineiston soveltuvuus aiheen käsittelyyn. Onko menetelmiä käytetty asiantuntevasti ja johdonmukaisesti.
- Tulokset: Aineisto ja sen hyödyntäminen. Tulosten esitystapa ja tilastollinen käsittely.
- Tulosten tarkastelu: Johdonmukaisuus, tulosten liittäminen tutkimuksen ja käytetyn kirjallisuuden viitekehukseen. Perustuvatko johtopäätökset tutkimuksen tuloksiin ja havaintoihin, ovatko ne päteviä (aineiston ja teorioiden suhteen) ja vakuuttavia. Onko menetelmistä ja aineistosta mahdollisesti johtuvat virhelähteet huomioitu.
- Tiivistelmä: Tiiviys ja selkeys. Antaako se tutkielman keskeisistä tavoitteista, menetelmistä, tuloksista ja johtopäätöksistä riittävän kuvan.
- Kokonaisuus: Työn laajuuden ja ajankäytön suhde. Arvioidaan onko koko tutkielma suoritettu sille varatun 40 opintopisteen eli kokopäivätyöksi muunnettuna 6-7 kuukauden puitteissa. Onko tutkielman kieliasu hyvä. Tutkimusongelman käsittely. Tutkielman omintakeisuus. Onko työssä olennaisia puutteita tai virheitä, joita tekijä ei ole huomionnut. Osoittaako työ tekijän kypsyyttä ja valmiuksia kriittiseen tieteelliseen ajatteluun.

Pro gradu –tutkielmasta ehdotetaan jotakin seuraavista arvosanoista: laudatur, eximia cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, cum laude approbatur, non sine laude approbatur, lubenter approbatur, approbatur tai improbatur (hylätty).

Arvosanojen perusteet on kuvattu erillisessä arviointimatriisissa.

Pro gradu –tutkielman käsittely tiedekuntaneuvostossa

Vastuuhenkilö tekee tarkastajien laatimien lausuntojen perusteella ehdotuksen arvosanaksi. Pro gradu -tutkielman hyväksyminen ja arvosanan myöntäminen siirtyy tiedekuntaneuvostolle päätettäväksi opiskelijapalveluiden toimesta.

Kaikki tarkastajien lausunnot esitetään tiedekuntaneuvoston esityslistan liitteinä. Tutkielmaa ei ole mahdollista esittää tiedekuntaneuvoston hyväksyttäväksi ennen kuin opiskelija on suorittanut hyväksytysti kypsyysnäytteen.

Hyväksytyjen pro gradu –tutkielmien opintosuoritusmerkintä rekisteröidään tiedekuntaneuvoston kokouksen jälkeen opiskelijarekisteriin Oodiin Viikin opiskelijapalveluissa.

Kun tiedekuntaneuvosto on hyväksynyt pro gradu –tutkielman ja päättänyt sen arvosanasta, opiskelija, joka on tyytymätön tutkielman arvosteluun, **voi hakea siihen oikaisua** kirjallisesti oikeusturvautakunnalta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Lautakunta voi palauttaa arvostelun uudelleen käsiteltäväksi (Helsingin yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohtosääntö 56 §).

Pro gradu -tutkielman arvostelumenettelyn keskeyttäminen

Tiedekunnan kaikkien perustutkinto-opiskelijoiden tulee laatia kirjallinen pro gradu –tutkielman suunnitelma tutkielman tekoa aloittaessaan osana tutkielman laatimis- ja ohjausprosessia. Tutkielman ohjaajan tai ohjaajien tulee ennen suunnitelman allekirjoittamista perehtyä tiedekunnan pro gradu –tutkielman yleisohjeisiin. Ohjaajan tulee ottaa huomioon, että pro gradu –tutkielmassa on kyse opiskelijan opinnäytetyöstä, jonka laatimiseen käytettävä aika on rajallinen. Opiskelijan pääaineen vastuuhenkilö hyväksyy tutkielman aiheen ja työn ohjaajat hyväksyessään tutkielman suunnitelman. Mikäli tutkielman aihe tai ohjaaja muuttuu, opiskelijan tulee laatia uusi suunnitelma.

Opiskelija käynnistää tutkielman tarkastusprosessin tallentaessaan valmiin pro gradu –tutkielman e-thesis -järjestelmään arvostelua varten. Opiskelijan on syytä keskustella ohjaajansa kanssa siitä, milloin tutkielma on sellaisessa vaiheessa, että se on valmis tarkastettavaksi. Opiskelijalla on oikeus saada palautetta ohjaajaltaan riittävässä määrin myös tutkielman viimeistelyvaiheessa. Opiskelijan tulee ottaa huomioon, että tutkielma arvioidaan lähtökohtaisesti sellaisena kuin se on jätetty tarkastettavaksi.

Tutkielman ohjaaja ei voi toimia tutkielman tarkastajana muutoin kuin erityisistä syistä, vastuuhenkilön tai opetuksesta vastaavan varadekaanin hyväksynnällä. Tutkielman tarkastajien tulee ottaa huomioon, että tarkastuksessa arvioidaan opiskelijan työtä maisterin tutkintoon kuuluvana, 40 opintopisteen laajuisena opinnäytteenä. Tarkastajien tulee laatia lausuntonsa siten, että niissä käsitellään tutkielman kaikkia pääkohtia (johdanto, menetelmien ja aineiston soveltuvuus aiheen käsittelyyn, tulokset, tulosten tarkastelu, tiivistelmä, kokonaisuus) ja että niistä käyvät ilmi riittävän kattavasti perustelut ehdotetulle arvosanalle.

Opiskelija voi pyytää pro gradu –tutkielman arvostelumenettelyn keskeyttämistä **ennen** tiedekuntaneuvostossa tapahtuvaa käsittelyä. Arvostelumenettelyn keskeyttämistä tulee pyytää kirjallisesti (esim. sähköpostitse) tiedekuntaneuvoston esittelijältä, opintoasiainpäälliköltä tai ilmoittamalla Viikin opiskelijapalveluihin viimeistään päivää ennen tiedekuntaneuvoston kokousta.

On suositeltavaa, että opiskelija ilmoittaa pyynnössään synn arvostelumenettelyn keskeyttämiseen.

Mikäli opiskelija pyytää arvostelumenettelyn keskeyttämistä, pro gradu –tutkielmaa ei voi hyväksyä eikä arvostella. Opiskelijan tulee ottaa huomioon, että arvostelumenettelyn keskeyttäminen pidentää pro gradu –tutkielman hyväksymiseen ja arvosteluun kuluva aikaa.

On huomattava, että pyytäessään tutkielmansa arvostelumenettelyn keskeyttämistä opiskelija lähtökohtaisesti hyväksyy tarkastajien lausunnoissaan esittämät seikat. Pelkkä tarkastajien lausunnoissa esitettyjen virheiden korjaaminen ei välttämättä johda parempaan arvosanaan.

Tarkastajilla ei ole velvollisuutta antaa opiskelijalle kirjallisissa lausunnoissaan esittämiä seikkoja laajempia tietoja tai antaa opiskelijalle ohjausta ja neuvontaa tutkielman korjaamista varten.

Opiskelija käynnistää tutkielman tarkastusprosessin uudelleen tallentamalla korjatun pro gradu –tutkielman e-thesis –järjestelmään arvostelua varten. Mikäli korjattu tutkielma poikkeaa aikaisemmin arvosteltavaksi jätetystä tutkielmasta niin paljon, että sitä voidaan pitää samasta aiheesta tehtynä eri opinnäytetyönä, tutkielman arvostelu perustetaan alkuperäisen sijasta korjattuun tutkielmaan. Tällöin tutkielma on täytynyt kirjoittaa merkittävilta osin uudelleen (kirjoitustyön korjaaminen) tai opiskelija on täydentänyt tai korvannut työn kokeellista aineistoa siinä määrin, että työn johtopäätökset muuttuvat tai aineisto niiden tueksi oleellisesti vahvistuu (tieteellisen sisällön korjaaminen). Mikäli opiskelija on korjauksina vain parannellut tarkastajien esiin nostamia yksityiskohtia, arvostelu perustuu alkuperäiseen tutkielmaan. Opiskelijan pääaineen vastuuhenkilön tulee ratkaista, minkä laajuisia tutkielmaan tehdyt korjaukset ovat olleet.

Kun opiskelija on tutkielman arvostelumenettelyn keskeyttämisen jälkeen jättänyt pro gradu –tutkielmansa uudelleen arvosteltavaksi, voi pääaineen vastuuhenkilö nimetä tutkielmalle samat tarkastajat, mikäli kyseiset tarkastajat eivät kieltäydy tehtävästä tai mikäli jokin muu syy ei edellytä tarkastajan tai tarkastajien vaihtamista.

Yleisohjeiden voimassaoloaika

Tämä on tiedekunnassa 15.6.2015 hyväksytyn pro gradu –tutkielman (40 op) yleisohjeen päivitetty ohje. Tämän yleisohjeen voimassaoloaika päättyy 31.7.2020, jolloin ennen 1.8.2017 aloittaneiden koulutusten siirtymäaika päättyy. 1.8.2020 alkaen noudatetaan tiedekuntaneuvostossa 27.2.2018 hyväksyttyä maisterintutkielman (30 op) yleisohjetta.